

Stimuleer bij de laatste opgave om ook sommen met grote dubbelen te maken. Bijvoorbeeld: $20+20=40$ en $40-20=20$; $33+33=66$ en $66-33=33$; $100+100=200$ en $200-100=100$; $42+42=84$ en $84-42=42$

Sprong van 10

Sv10-2: In het eerste onderdeel 'Vul in hoe groot de sprong is' zijn de sprongen opzettelijk niet in verhouding getekend. Om de grootte van de sprong vast te kunnen stellen, moeten leerlingen het verschil tussen de getallen bepalen. Dit kunnen ze doen met een tienvanger op een kralenketting. Zie voor uitleg en gebruik van de tienvanger de toelichting op het oefenonderdeel 'Sprong van 10' in deze map en op de DVD-video. In de materialenkist 'Met Sprongen Vooruit' bevinden zich tienvangers voor de kralenstang en de leerlingenkralenketting.

Eigen producties

- E1: Voorafgaand aan dit werkblad hebben de leerlingen kennis gemaakt met Waku-waku. Zie voor uitleg over het gebruik van deze vogel de toelichting op het oefenonderdeel 'Eigen producties' in deze map en op de DVD-video. In de materialenkist 'Met Sprongen Vooruit' bevindt zich een Waku-waku.
Kies voor dit werkblad achtereenvolgens getallen als 10, 20, 5, (15), 2, 3, 1, 100 en 50. Stel na verloop van tijd deze getallen weer aan de orde door ze in te vullen in het lege vierkantje van dit werkblad.
- E2: Vraag leerlingen aanvankelijk niet om bedragen kleiner dan 1 euro samen te stellen. Dit is veel moeilijker dan rekenen met tientjes en losse euro's.
- E5: Geef de suggestie 'kun je niet verder probeer dan opnieuw een lange sliert te maken' als leerlingen vastlopen.
- E6: Een voorwaarde voor het controleren van deze bijna-verdwijnsommen is dat de leerlingen weten dat er een inverse relatie bestaat tussen optellen en aftrekken.
Leerlingen kijken het werk van Waku-waku na door vanaf de aftrekker drie door te tellen. Als ze zodoende op het aftrektal uitkomen, klopt de som. Net als een juf of meester zetten ze bij een goed antwoord achter het antwoord een krulletje. Klopt het niet, dan noteren ze achter het antwoord een kruisje. Waku-waku verbeteren kan ook door van aftrekker naar aftrektal te tellen en het aantal tellen op de vingers bij te houden.
- E7: Met hulp van de leerlingen kan Waku-waku 15, 25, 35, 45, 55, 65, 75, 85, 95, (500, 5000, 50.000, 500.000, 5 miljoen, enzovoort) zeggen.

Opereren op de lege getallenlijn

- O1: Vouw het werkblad over de stippellijn. Buig deze strook naar achteren. Leerlingen proberen eerst op zoveel mogelijk manieren naar het gegeven getal te springen alvorens ze sommen bij hun sprongen bedenken. Kies bij voorkeur een getal tussen 65 en 90.
- O4: Als leerlingen een minder verkorte som opschrijven (bijvoorbeeld: $60+10+10+3=83$), vraag deze dan in de meest verkorte vorm te noteren ($60+23=83$).
- O5b & O7b: Het is de bedoeling dat bij de start van dit oefenonderdeel van meet af aan alle typen opgaven worden geoefend. De sommenkaart geeft een overzicht van de typen opgaven die zich onderscheiden. Raadpleeg deze sommenkaart bij het invullen van deze blanco werkbladen. Zie voor de sommenkaart de toelichting op het oefenonderdeel 'Opereren op de lege getallenlijn'.

Bijna-verdwijnsommen

- B1: Een voorwaarde voor het maken van sommen met de boogjesmethode is dat leerlingen weten dat er een inverse relatie bestaat tussen optellen en aftrekken.

Rekenen op formeel niveau

- R3: Vraagstuk 1 en 3 nodigen uit om verschil te bepalen. Je kunt verschil bepalen via aanvullend optellen. De oplossingswijze die daarbij hoort kan voor vraagstuk 1 als volgt worden genoteerd:

$$36 \xrightarrow{+4} 40 \xrightarrow{+1} 41$$

Voor vraagstuk 3 kan de oplossingswijze voor aanvullend optellen er zo uitzien:

$$171 \xrightarrow{+9} 180 \xrightarrow{+20} 200$$

Het totaal van de getallen boven de pijlen is het antwoord op de opgaven. De antwoorden worden in de daarvoor bestemde hokjes genoteerd.

- R4: Leerlingen kunnen opgave 1 uitrekenen door 79 van 87 weg te nemen/eraf te halen. Wie echter de inverse relatie tussen optellen en aftrekken begrijpt, kan ervoor kiezen het verschil tussen 79 en 87 te bepalen. Dit kan via aanvullend optellen of door terug te tellen:

$$79 \xrightarrow{+1} 80 \xrightarrow{+7} 87 \text{ of } 87 \xrightarrow{-7} 80 \xrightarrow{-1} 79$$

Opgave 4 nodigt uit om het verschil te bepalen. Leerlingen hoeven hiervoor de inverse relatie tussen optellen en aftrekken niet te begrijpen.

- R5: Opgave 2 komt wat betreft de rekenkundige structuur overeen met opgave 1 van werkblad R4. Dit betekent dat leerlingen 89 zullen wegnemen/eraf halen. Leerlingen die de inverse relatie tussen optellen en aftrekken begrijpen kunnen ervoor kiezen het verschil te bepalen. Opgave 4 komt wat betreft de rekenkundige structuur overeen met opgave 1 & 3 van werkblad R3 en opgave 4 van werkblad R4. Het ligt voor de hand het verschil te bepalen. Leerlingen hoeven hiervoor de inverse relatie tussen optellen en aftrekken niet te begrijpen.
- R6: Zorg ervoor dat op een werkblad kale sommen en sommen in een context elkaar afwisselen. Raadpleeg de sommenkaart om het aanbod in typen opgaven zo divers mogelijk te laten zijn. Zie voor de sommenkaart de toelichting van het oefenonderdeel 'Opereren op de lege getallenlijn'. Zorg ook voor een diversiteit van verschillende contextopgaven. Raadpleeg hiervoor werkblad R3.